

Nielegalne opłaty za nieobecność dziecka

UMOWA Z PRZEDSZKOLEM - Prywatne Przedszkole Trzynastka z Gdańska zobowiązuje rodziców do płacenia chesnego za przedszkole, nawet jeżeli dziecko jest chore i nie może uczęszczać na zajęcia. Stosowanie takich postanowień jest niezgodne z prawem.

Przeanalizowane przez Gazetę Prawną oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów umowa oraz statut Niepublicznego Przedszkola Trzynastka z Gdańska pokazały, że wiele ich postanowień narusza prawa konsumenta i powinny zostać uznane za niedozwolone klauzule umowne, których stosowanie jest zabronione.

Nienależne wynagrodzenie

Jednym z takich postanowień jest par. 3 ust. 7 wzorca umowy o świadczenie usług przez Niepubliczne Przedszkole Trzynastka. Zgodnie z tym postanowieniem nieobecność dziecka w przedszkolu nie zwalnia jego rodzica lub opiekuna od obowiązku uiszczenia chesnego. Chesne takie może zostać pomniejszone o koszt wyżywienia dziecka, ale jedynie wówczas, gdy rodzice lub opiekunowie dziecka poinformują wcześniej przedszkole o takiej nieobecności i będzie ona trwała co najmniej 1 miesiąc. Dla rodziców oznacza to, że jeżeli ich dziecko np. zachoruje i choroba ta będzie trwała 25 dni, to i tak będą musieli uiścić pełną opłatę za chesne w przedszkolu. Zgodnie natomiast z art. 385³ pkt 12 kodeksu cywilnego niedozwolone są postanowienia umowne, które wyłączają obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie niespełnione w całości lub w części. Postanowienia tego typu przewidują bowiem, że przedsiębiorca otrzyma nienależne mu wynagrodzenie, bowiem nie będzie miał obowiązku wykonania usługi i nie poniesie w związku z tym żadnych kosztów. Jeżeli zatem dziecko nie uczęszcza do przedszkola nie z winy rodziców lub opiekunów, gdyż np. zachorowało, to rodzice powinni mieć prawo żądania zwrotu uiszczonego chesnego.

Bezzwrotna zaliczka

Innym postanowieniem naruszającym prawa konsumentów jest par. 10 ust. 6 statutu Niepublicznego Przedszkola Trzynastka. Przewiduje on bowiem, że podpisując umowę rodzice wnoszą bezzwrotną zaliczkę i tracą ją, jeżeli nie zgłoszą się z dzieckiem w zadeklarowanym terminie. Postanowienie to jest niezgodne z art. 385³ pkt 12 kodeksu cywilnego, bowiem przepis ten przewiduje, że w przypadku rezygnacji z zawarcia umowy wszelkie uiszczone przez konsumenta opłaty powinny zostać mu zwrócone. Przedszkole nie ma zatem prawa zatrzymania zaliczki, bowiem będzie to oznaczało, że otrzymało ono nienależne świadczenie. Nawet jeżeli rodzice w ostatniej chwili rozmyślą się i zdecydują, że nie poślą swojego dziecka do danego przedszkola, to powinni otrzymać zwrot wszelkich opłat, które na rzecz tego przedszkola uiścili.

Podwyższenie ceny

Postanowieniem, które narusza prawa konsumenta, jest także par. 10 ust. 10 statutu. Przewiduje on bowiem, że przedszkole ma prawo zmiany czesnego do 10 proc. w ciągu roku szkolnego, bez konieczności podpisywania w tym zakresie umowy o świadczenie usług, a jedynie poprzez podanie takiej informacji na tablicy ogłoszeń. Jest to niezgodne z art. 385³ pkt 10 kodeksu cywilnego, który zabrania stosowania postanowień uprawniających przedsiębiorcę do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w umowie. Niewątpliwie podwyższenie czesnego jest ważnym elementem umowy i przedsiębiorca dokładnie powinien określić w umowie, w jakich sytuacjach czesne może ulec podwyższeniu. Zmiana tego elementu powinna następować też w uzgodnieniu z rodzicami lub opiekunami dzieci. Konsument, który na podwyższenie czesnego się nie zgadza, powinien mieć prawo odstąpienia od umowy. Nieprzyznanie tego prawa będzie bowiem naruszało art. 385³ pkt 20 kodeksu cywilnego, który stanowi, że niedozwolone są postanowienia, które przyznają przedsiębiorcy uprawnienie do określenia lub podwyższenia ceny lub wynagrodzenia bez przyznania konsumentowi prawa odstąpienia od umowy.

Wypowiedzenie umowy

Bezprawnie stosowany przez Niepubliczne Przedszkole Trzynastka jest także par. 4 ust. 2 wzorca umowy, który uprawnia je do rozwiązania umowy bez zastosowania okresu wypowiedzenia, w przypadku gdy rodzice nieterminowo regulują czesne za przedszkole. Postanowienie to jest niezgodne z art. 385³ pkt 15 kodeksu cywilnego, który zabrania stosowania postanowień, które zastrzegają dla przedsiębiorcy uprawnienie wypowiedzenia umowy bez wskazania ważnych przyczyn i stosownego terminu wypowiedzenia. Oczywiście nieregulowanie przez konsumenta należności wynikających z umowy może być ważną przyczyną do jej rozwiązania, jednak przedszkole powinno zapoznać się z przyczynami takiej sytuacji i wezwać konsumenta do zapłaty należności.

Dyrekcja Prywatnego Przedszkola Trzynastka zgadza się z zarzutami UOKiK i deklaruje, że wszystkie niedozwolone klauzule zostaną usunięte ze stosowanych przez nich umów.

3 KROKI

Co zrobić, gdy umowa z przedszkolem zawiera niedozwolone klauzule umowne?

1 Zwrócić się do przedsiębiorcy prowadzącego przedszkole o usunięcie klauzuli z umowy.

2 Zwrócić się do prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o zbadanie, czy wskazane przez niego zapisy nie stanowią klauzul niedozwolonych.

3 Gdy przedszkole nie usunie klauzuli, wnieść pozew do sądu (wydział cywilny) o ustalenie, że konkretne postanowienie umowy stanowi klauzulę niedozwoloną.

Analiza krok po kroku

WĄTPLIWY ZAPIS UMOWY

Nieobecność dziecka w przedszkolu nie zwalnia jego rodzica lub opiekuna od obowiązku uiszczenia czesnego. Czesne takie może zostać pomniejszone o koszt wyżywienia dziecka, ale jedynie wówczas, gdy rodzice lub opiekunowie dziecka poinformują wcześniej przedszkole o takiej nieobecności i będzie ona trwała co najmniej 1 miesiąc.

CO TO OZNACZA

Nawet jeżeli dziecko zachoruje i choroba ta będzie trwała np. 25 dni, to rodzice i tak będą musieli zapłacić czesne za cały miesiąc, czyli tak, jakby dziecko normalnie uczęszczało na zajęcia.

CZY JEST ZGODNY Z PRAWEM

Nie

Postanowienie jest niezgodne z prawem i narusza prawa konsumenta. Zgodnie z art. 385³ pkt 12 kodeksu cywilnego niedozwolone są postanowienia umowne, które wyłączają obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie niespełnione w całości lub w części.

REKOMENDACJA DLA KLIENTA

Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola przed podpisaniem umowy powinni zwrócić się do przedsiębiorcy prowadzącego przedszkole o zmianę niekorzystnego dla nich zapisu. Jeżeli przedszkole nie dokona zmiany, to rodzice powinni rozważyć rezygnację z podpisania umowy.

REKOMENDACJA DLA FIRM

Przedsiębiorca prowadzący przedszkole powinien usunąć z umowy niekorzystny dla konsumentów zapis.

ARKADIUSZ JARASZEK